

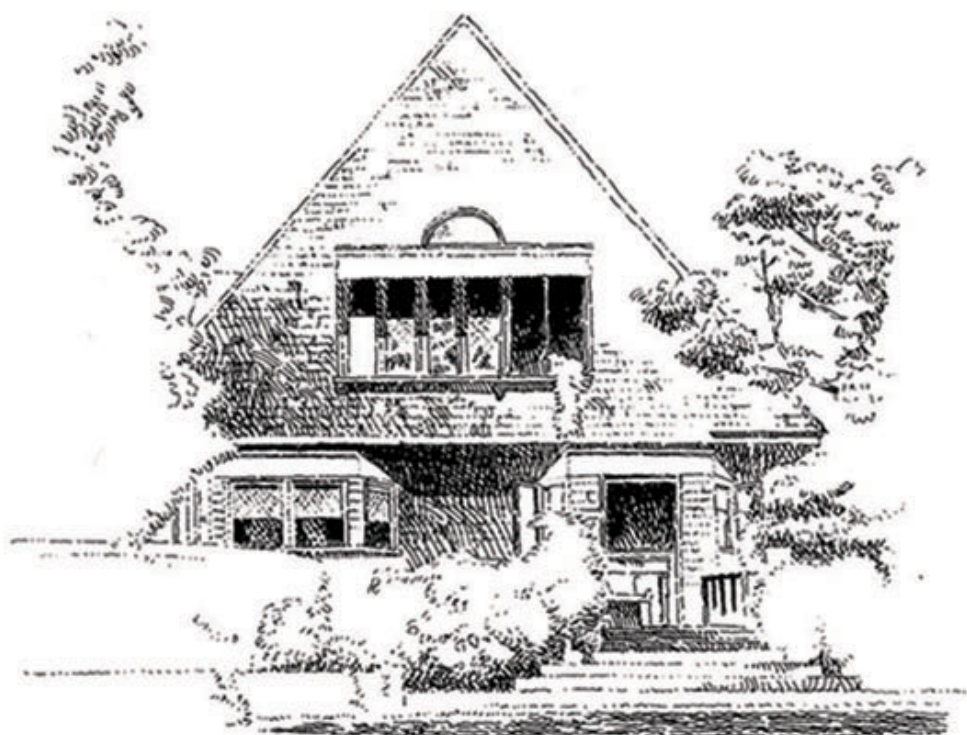
جلد چهارم

تاریخ معماری آمریکا

دوران توسعه و عصر تنوع
۱۸۶۵ تا ۱۹۱۵ میلادی

نوشته: دکتر ماری کلنتر

ترجمه: مهندس سپهر انصاری

نمایشگاه و فروشگاه دائمی آثار نشر پرنیان‌اندیش
هر کجای جهان هستید می‌توانید با مراجعه به نشانی اینترنتی زیر، نسخه‌ی قانونی آثار مورد نظر خود را
خریداری نمایید:

parnianandish.com

توفیق در کسب دانش، آگاهی و موقّیّت پایدار، از مسیر درستی و صداقت می‌گذرد. هرگونه مطالعه و
بهره‌برداری از آثار نشر پرنیان‌اندیش تنها با ذکر منبع و فقط برای خریدار و خانواده‌ی او یعنی والدین،
خواهر، برادر، فرزندان و همسر وی مجاز می‌باشد. خریدار کسی است که بهای اثر مورد نظر خویش را

از طریق فروشگاه اینترنتی

به نشانی parnianandish.com پرداخت می‌نماید.

در صورتی که آثار به هر طریق دیگر به دست شخص برسد، می‌بایست نسخه‌ی قانونی را با پرداخت
بهای آن از طریق نشانی فوق خریداری نماید. بدین ترتیب، امکان خدمت هر چه بیشتر در راه اعتلای
فرهنگ ایران‌زمین و ادامه‌ی خلق آثار ارزشمند دیگری که هریک نیازمند تلاش فراوان و صرف زمان و
هزینه‌های بسیار زیاد است، فراهم می‌گردد.

این اثر تحت حمایت قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوّب ۱۳۴۸ قرار داشته
و بر اساس ماده‌ی ۲۳ این قانون، هر کس بدون اجازه‌ی کتبی تمام یا قسمتی از اثر را به نام خود،
یا به نام پدیدآورنده و یا به نام شخص دیگری غیر از پدیدآورنده مورد نشر یا پخش یا عرضه قرار
دهد، به حبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال محکوم می‌گردد.

کلّیه‌ی حقوق این اثر به نشر پرنیان‌اندیش تعلق دارد.
هرگونه تخلف از سوی واحد حقوقی انتشارات مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

parnianandish.com

رسالت نشر پرنیان‌اندیش، پرورش فکر و رشد انسان‌ها است

تاریخ معماری آمریکا

جلد چهارم

دوران توسعه و عصر تنوع

(۱۸۶۵ - ۱۹۱۵) میلادی

نویسنده: دکتر مارک گلنتر

ترجمه: مهندس سپهر انصاری

انتشارات پرنیان اندیش

parnianandish.com

تاریخ معماری آمریکا - جلد چهارم - دوران توسعه

نوشته: دکتر مارک گلنتر

ترجمه: مهندس سپهر انصاری - مهندس عصمت گلزار

ویرایش و شرح، طراحی جلد و امور فنی تولید: مهندس سپهر انصاری

طراح صفحات: مهندس عصمت گلزار

تعداد صفحات: ۸۵ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۸۲-۶-۱

سرشناسه	انصاری، سپهر،
عنوان و نام پدیدآور، تاریخ معماری آمریکا/نویسنده مارک گلنتر، ترجمه [و تلخیص] سپهر انصاری.	
مشخصات نشر	تهران، پرنیان اندیش،
مشخصات ظاهری	ج ۱، مصور، نقشه.
شابک	ج ۱، ۳-۰۰-۹۵۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸ ج ۲، ۴-۷-۹۵۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸
ج ۱، ۴-۵-۹۵۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸ ج ۲، ۴-۶-۹۵۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸ ج ۳، ۵-۸-۹۵۵۸۲-۶۰۰-۹۷۸	
وضعیت فهرست نویسی، فیبا	
یادداشت، کتاب حاضر گزیده‌ی برگردان آزادی از،	A history of American architecture building
	in their cultural and technological context است.
یادداشت	ج ۲ و ۳ (چاپ اول)،
مندرجات	ج ۱، تمدن‌های اولیه (۱۲ هزار سال پیش از میلاد تا ۱۵۰۰ میلادی).
	ج ۲، فرهنگ‌های مهاجر- فرهنگ معماری (۱۵۰۰- ۱۷۶۳) میلادی. ج ۳، دوران انقلاب و اتحاد
	فرهنگ (۱۷۶۳- ۱۸۶۵) میلادی. ج ۴، دوران توسعه- عصر تنوع (۱۸۶۵- ۱۹۱۵) میلادی. -
	ج ۵، جنگ‌های جهانی تا فرهنگ‌های پسامدرن (۱۹۱۵- ۱۹۹۸) میلادی.
موضوع	معماری -- ایالات متحده
موضوع	معماری و جامعه -- ایالات متحده
شناسه افزوده	گلنتر، مارک، ۱۹۵۱- م.
شناسه افزوده	Gelernter, Mark,
رده بندی کنگره	۲ ت ۸ الف / NA ۷۰۵
رده بندی دیویی	۷۲۰/۹۷۳
شماره کتابشناسی ملی	۳۹۶۶۹۵۰

نمایه

پیشگفتار مترجم ۷

پیشگفتار مؤلف ۹

فصل نخست: دوران توسعه‌ی پس از جنگ (۱۸۶۵ - ۱۸۸۵ میلادی)

شهرنشینی و حاشیه‌نشینی ۴۰

فصل دوم: عصر تنوع (۱۸۸۵ - ۱۹۱۵ میلادی)

پیچیدگی‌های اجتماعی و معماری ۵۴

جنبش‌های معماری در آغاز قرن بیستم ۵۷

نهضت ترقی‌خواهی و جنبش‌های مترقی ۶۴

جنبش مدرن (مدرنیست) ۸۲

پیشگفتار مترجم

به نام خداوند بخشاینده‌ی مهربان
خداست آن که برای شما دریا را مسخر گردانید
تا کشتی به امر خدا آسان در آب جاری شود
و از آن به تجارت و سفر از فضل خدا روزی طلبید.
باشد که شکر نعمتش به جای آرید (۱۲)
و آنچه در زمین و آسمان ها بود تمام را مسخر شما گردانید
تا از همه‌ی موجودات عالم به علم و عمل بهره‌ی معرفت یابید
و در این کار نیز برای مردم با فکرت آیات قدرت خدا تماماً پدیدار است (۱۳)
«قرآن کریم سوره‌ی جاثیه»

نخستین بار کتاب محققانه و عالمانه‌ی "تاریخ معماری آمریکا" اثر مارک گلنتر برای انجام پژوهشی به دستم رسید. از همان اوان بیان شیوا در عین پیچیدگی مباحث مطروحه و تجزیه و تحلیل‌های مبسوط و مستند همراه با جامعیت کتاب، در کنار شناخت نسبی‌ای که از بازار مکتوبات معماری در ایران داشتم، مرا برای ارائه‌ی برگردانی از آن مصمم نمود. تصور می‌کنم بیش از ده نوبت تجدید چاپ از سوی انتشارات دانشگاه منچستر گواهی آشکار بر وزن و اعتبار فراوان کتاب در میان دانشگاهیان خارج از کشور باشد.

مؤلف در حال حاضر ریاست دانشکده‌ی طراحی معماری و برنامه‌ریزی دانشگاه کلرادو در بولدر را بر عهده دارد. او به زبانی ساده، به شرح و تفسیر تحولات معماری قاره‌ی آمریکا در بستر رویدادهای تاریخی و دگرگونی‌های فنی و فرهنگی آن سرزمین پرداخته؛ به علاوه در مسیر بررسی خود بر تأثیر و تاثرات آن خطه و قاره‌ی اروپا که از دیرباز پیوندی عمیق و چند وجهی با یکدیگر داشته‌اند اشاراتی دارد.

کتابی که پیش روست، گزیده‌ی برگردان آزادی از اثر مزبور می باشد که گروه هدف آن علاقه‌مندان پیگیر رشته‌ی معماری خواهد بود. در روند خلاصه‌سازی، سعی بر این بود که فرجام کار افشره‌ای غنی و مفید از اهم محتوای کتاب باشد تا در عین چشم‌پوشی از جزئیات فرعی بتواند از عهده‌ی پاسخگویی به نیاز علمی علاقه‌مندان به خصوص گروه هدف برآید.

در نهایت لازم است از سرکارخانم مهندس مهنوش انصاری سپاسگزاری کنم که با پیگیری، راهنمایی و محبت‌های بیدریغش بر نگارنده منت نهاد. این کتاب بی‌شک با همت عالی سرکار خانم مهندس عصمت گلزار به زیور طبع آراسته گردیده است که جای قدردانی دارد.

در پایان از آنجا که هیچ اثری خالی از لغزش نخواهد بود، مایه‌ی مزید امتنان است چنانچه اساتید، کارشناسان و دانشجویان گرامی نظرات خود را به نشانی sepehr.ansari@gmail.com ارسال فرموده و از ارشاد و ارائه‌ی طریق صواب خودداری نفرمایند.

امید هست که کار آگهانش بپذیرند

به کارگاه امل هر چه بود کاری بود

فقیر پرتقصیر، سپهرانصاری

بهار ۹۴ تهران

پیشگفتار مؤلف

با وجود اینکه همه‌ی ما بطور مرتب از شهرها و بناها بهره می‌بریم ولی به ندرت در خصوص مبدا و منشا آنها می‌اندیشیم. کمتر پیش می‌آید که بطور جدی فکر کنیم چرا ساختمان‌ها و شهرهایمان چنان قالب و سبک و صورت منحصر بفردی به خود گرفته‌اند.

در واقع ساختمان‌ها آنچنان با حیات ما آمیخته شده‌اند که اغلب اوقات، بویژه در مواجهه با گرفتاری‌های روزمره‌ی زندگی از نظر دور می‌مانند. با این همه، از بسیاری جهات عمیقاً در شکل زندگی ما انسان‌ها تأثیر گذراند. ما درون ساختمان‌هایمان محاطیم، حرکت می‌کنیم، امور روزمره را انجام می‌دهیم و به ملاقات دیگران می‌رویم.

ما از بناها تأثیر می‌پذیریم. شهرها و ساختمان‌های ما آمال و ارزش‌های ما را به تصویر می‌کشند؛ از این منظر یکی از ابتدائی‌ترین ظروف تجلی "خودما" و "جامعه‌ی ما" به شمار می‌روند. به بیان بهتر و البته با کمی اغراق، ساختمان‌های ما "خود ما" بوده و ما نیز همان ساختمان‌هایمان هستیم! با چنین پیش‌زمینه‌ی ذهنی‌ای، می‌بینیم ساختمان‌هایی که از زمان‌های گذشته بر جای مانده‌اند، مایه‌ی سئوالات شگفت‌انگیزی خواهند بود. پرسش‌هایی که به نیاکان ما، سیاق حیاتشان، ارزش‌ها و نگرش آنان به جهان می‌پردازد.

چرا اجداد مهاجر ما چنان پلکان‌های عظیمی در خانه‌هایشان تعبیه می‌کردند؟ به چه دلیل فضای نشیمن و پذیرایی بخش قابل توجه منازل آنان را در بر می‌گرفت و در حالیکه به ندرت مورد استفاده واقع می‌شد، اکثر اثاثیه‌ی ارزشمند خانه را در خود جای می‌داد؟

چرا مردم دوره ی ویکتوریایی^۱ منازلشان را ماهرانه با آن تزئینات پر تکلف می‌آراستند؟

چرا شمار زیادی از شهرهای آمریکا و البته همه ی عرصه‌های غرب رود می‌سی‌سی‌پی بر پایه ی الگوی "شبکه‌ی چهارخانه" طراحی و اجرا شده است؟ دلیل اینکه چنان ساختمان‌های بلند مرتبه‌ای در دهه های پایان قرن نوزدهم قد برافراشت، چیست؟ چرا مردم آمریکا پیش از جنگ جهانی دوم، خانه‌های انگلیسی دنج و راحت تودور^۲ را می‌ساختند اما بعد از آن برهه، به ساخت مجموعه خانه‌های مزرعه‌ای روی آوردند؟ در حقیقت اجرای چنین ایده‌های معماری‌ای، نشانگر نفوذ گسترده‌ی بردارهای نیرومند فرهنگی می‌باشد. این بردارها شماری از بنیادی‌ترین مسائل انسانی را شامل می‌شود؛ از جمله رابطه‌ی انسان با طبیعت، ارتباط وی با دیگران درون اجتماع، اهمیت نقش آحاد جامعه، ارزش فن‌آوری و علوم، همینطور نقش و جایگاه سیاسی ما در جهان. البته بدیهی است قوی‌ترین بردارهای فرهنگی جهان نیز قادر نخواهند بود بالاتر از حد توان فنی و ورای مصالح و امکانات روز، ایده‌ای را اجرا کنند. هرچند در جریان بررسی تاریخ تحولات اروپا و آمریکا می‌توان هنرمندانی را یافت که به لحاظ پاره‌ای دلایل فلسفی، ایده‌هایشان را در قالب‌هایی غیر قابل اجرا ارائه کرده‌اند، اما پیشینیان ما مجبور بودند بلند پروازی‌های فرهنگی خود را با توانایی‌های فنی و بنیه‌ی مالی شان هماهنگ نمایند. در برهه‌هایی پیش می‌آمد که گرایش شدید به یک معماری منحصر بفرد موجب شود افراد فن‌آوری‌های نوینی را خلق کنند و از آن طریق ایده‌ی

---

۱. Victorian :

دورانی که ملکه ویکتوریا در سال‌های ۱۸۷۳ تا ۱۹۰۱ میلادی حکمران بریتانیا بود - مترجم

۲. Tudor :

از شاخصه‌های این سبک قوس‌های تودور (چهار راسی)، الگوهای آجری، سقف‌های بلند شیب‌دار و دودکش‌های تزئینی می‌باشد - مولف

تودور از خانواده‌های سلطنتی بریتانیا بود که در سال‌های ۱۴۸۵ تا ۱۶۰۳ میلادی بر بریتانیا حکمرانی می‌کرد - مترجم

مورد نظرشان به منصفی بروز برسد. ولی در باقی اوقات، افراد ایده‌هایشان را به خاطر بهره‌گیری از یک فن آوری خاص تغییر می‌دادند. روابط شگفت‌انگیزی میان بناها و فرهنگ‌هایی که بستر طرح و اجرای آن بوده، برقرار است. کتابی که پیش روی شماست می‌کوشد این ارتباطات را بررسی کند. در این مسیر تمرکز ما بر محدوده‌ی جغرافیایی امروزی ایالات متحده (در آمریکای شمالی) خواهد بود. هر چند در بخش‌های آغازین به محدوده‌ی امروزی مکزیک (آمریکای مرکزی) نیز خواهیم پرداخت. در واقع باید گفت آمریکای مرکزی به نوعی خاستگاه ایده‌های تأثیرگذار بر "آینده‌ی معماری آمریکای شمالی" محسوب می‌شود. بررسی روند توسعه‌ی معماری این قاره از نماینده‌های پیش از تاریخ گرفته تا نمادهای دوران حاضر، در دستور کار ما قرار دارد.

این امر بدان معنی است که معماری بومی آمریکا (قبل از حمله‌ی اروپائی‌ها در قرن پانزدهم) در حیطه‌ی بررسی ما قرار خواهد داشت. در اکثر کتب تاریخ معماری مربوط به سرزمین آمریکا، معماری بومی از قلم افتاده، گویی تأثیر ناچیزی بر روند توسعه‌ی معماری پس از خود داشته است. جز این البته دلایل متعدد دیگری هم وجود دارد که ما را مجبور می‌کند مطالعه‌ی خود را با بررسی معماری بومی آمریکا آغاز کنیم. اول، ایده‌های معماری فارغ از اینکه توسط دیگران پذیرفته شود یا نه، به خودی خود جالب توجه است. دوم، پژوهش‌هایی که بویژه در سال‌های اخیر صورت پذیرفته، نشان داده تمدن‌های بومی آمریکا و معماری‌شان بسیار پیچیده‌تر از آن چیز است که تاکنون تصور می‌شد.

به نظر می‌رسد اروپائی‌ها به مراتب بیشتر از آنچه در بدو امر تصور می‌کردیم در خصوص طراحی اقلیمی از معماران بومی آمریکا آموخته‌اند. از جمله اینکه چطور ساختمان‌هایی همسو با مختصات جغرافیایی و آب و هوای خاص آمریکا بسازند.

سوم، همانطور که در بخش‌های بعد خواهیم دید، قیاس میان فرهنگ بومی آمریکا و فرهنگ اروپائی در حکم فرصت منحصر بفردی است تا از طریق آن معلوم گردد دو تمدن مستقل در حال توسعه، چگونه مشکلات اساسی در راه معماری را مرتفع می‌سازند.

بی تردید به منظور دریافت و درکی بهتر از تاریخ معماری آمریکا لازم است تاریخ اروپا را بشناسیم. معماران آمریکائی مدام در پی یافتن سبکی متفاوت برای کشور جدید خود بودند (آن هم در سطح کلان و در مقیاس ملی)؛ البته گرایش گسترده‌ی اروپائی‌ها به ایده‌های آمریکائی در سراسر تاریخ سرزمینشان به چشم می‌خورد. از سوی دیگر، ابعاد خیره‌کننده‌ی توسعه‌ی آمریکا زمانی بیشتر احساس می‌شود که می‌بینیم در سطح کلان، حتی گرایش‌ها، سلیقه و مدهای متداول آن سرزمین توسط اروپا تقلید می‌گردد. اثر حاضر، بررسی روند توسعه‌ی اروپا و آمریکا را به موازات هم پیش می‌برد به نحوی که می‌توان دید تأثیر و تأثر آنها نسبت به هم، در چه مقاطعی و چگونه صورت گرفته است.

هرچند به ظاهر تأکید ما بیشتر بر آمریکا خواهد بود ولی به فراخور موقعیت، سهم عادلانه‌ای به مطالعه‌ی پیشرفت‌ها و تحولات شاخص اروپا همچون نهضت روشنگری^۱ و انقلاب صنعتی^۲ اختصاص خواهیم داد. اتفاقاً همین جهش‌ها هم بود که بعدها دیدگاه و ارزش‌های آمریکائی را شکل داد. هر بخش از این کتاب، یک دوره‌ی تاریخی مشخص را بررسی می‌نماید. به عنوان مثال سال‌هایی که انقلاب آمریکا رخ داد، دوران پس از جنگ‌های داخلی^۳ یا دوره‌ی پسامدرن^۴ (که بعد از جنگ ویتنام پدید آمد).

---

۱. Enlightenment :

جنبش روشنفکری، دوره‌ای در خلال قرن هجدهم میلادی است که طی آن شمار زیادی از نویسندگان و دانشمندان، استدلال‌ات و مفروضات دین و سنت حاکم بر اروپای آن زمان را به چالش کشیدند - مترجم

۲. Industrial Revolution :

دوره‌ای در قرن هجدهم و نوزدهم میلادی که در حوزه‌ی جغرافیایی اروپا و ایالات متحده، ماشین نقش مهمی در انجام امور بعهد گرفته. طی این سال‌ها صنعت به سرعت رشد کرد. - مترجم

۳. The Civil War :

نبردی که میان ایالات شمالی و جنوبی آمریکا در خلال سال‌های ۱۸۶۱ تا ۱۸۶۵ میلادی بوقوع پیوست - مترجم

۴. Postmodern :

سبکی در معماری که مدرنیسم را در دهه‌ی ۱۹۸۰ میلادی کنار زد و شامل گرایش‌های ادبی و هنری‌ای بود که پیچیدگی‌های بیشتری نسبت به مدرنیسم پیشنهاد می‌کرد - مولف

این دوره‌های تاریخی عمدتاً با تحولات شاخص اجتماعی، سیاسی و فلسفی شروع شده و به پایان می‌رسند. همچنین اغلب، واجد بارزهای فنی و اجتماعی بوده که ضمناً از بار زیبایی شناختی قابل توجهی هم برخوردار هستند.

بطور کلی سعی شده در هر بخش، ابتدا عوامل اصلی‌ای که ویژگی‌های آن بازه‌ی زمانی را شکل داده معرفی شود؛ سپس ایده‌های معماری‌ای که در چنین بستری توفیق ظهور یافته مورد بررسی قرار می‌گیرد. به دلیل اینکه موضوع اصلی کتاب حاضر کنکاش در ارتباطات میان بناها و بستر فرهنگی مولد آنهاست، تلاش بر این بوده که به جای پرداختن به جزئیات بسیار، تصویری کلی ارائه شود.

بنابراین شماری مثال‌های مناسب از سبکی خاص فهرست نشده؛ در مقابل تنها یک نمونه‌ی شاخص که بوضوح ایده‌ی مولد خود را شرح می‌کند به بحث گذاشته شده است. با بهره‌گیری از این الگو به عنوان چهارچوب کاری، در نهایت علاقه‌مندانی که مایلند به مثال‌های بیشتری رجوع کنند، به سمت مطالعه‌ی سایر منابع هدایت خواهند شد.

تعدادی از مورخین معماری در سال‌های اخیر با مطالعه در ریز موارد مربوط به هیئت‌های طراحی و اجرای ساختمان‌ها، سعی داشته‌اند نشان دهند که شخصیت‌ها، محدودیت‌های کاری و امثال آن چگونه در شکل‌گیری روند طراحی و اجرای آثار معماری موثرند.

لازم به ذکر است اگر چه توجه به چنین نکاتی جالب و حتی آموزنده می‌باشد ولی نباید موجب انحراف ما از اصل ماجرا گردد.

هرچند بناها، هر کدامشان ویژگی‌های خاص خود را داشته و با اقلیم همسو هستند ولی در مجموع بیشتر آثار معماری یک دوره از انگیزه‌های فرهنگی متداول آن بهره‌مندند. بطور معمول ویژگی‌های بومی، سبک

بناها را مشخص نمی‌کند؛ اگر چه ممکن است شرایط محلی بر گزینش یک سبک بخصوص یا نحوه ی بکارگیری آن سبک تأثیر گذار باشد. در نتیجه این کتاب بطور جدی در پی چرایی توسعه ی سبک های متنوع معماری خواهد بود. بنابراین تنها زمانی به بحث پیرامون ریزه‌کاری‌های یک بنای خاص می‌پردازیم که آن جزئیات ماحصل ایده‌های موثر در تغییر یک سبک بخصوص معماری باشد.

به منظور تسهیل مطالعه، بسترهای گسترده ی فنی و فرهنگی محدود شده؛ به گونه‌ای که هنگام بررسی هر دوره ی تاریخی، مفروضات ما فقط دانش سیاسی و اجتماعی اروپا و آمریکا از ابتدا تا دوره ی مذکور بوده است. طی دو دهه ی اخیر که به تدریس معماری برای دانشجویان مقاطع مختلف این رشته چه در اروپا و چه در آمریکا گذشته، دریافته‌ام علاقه مندانی که جذب رشته ی معماری شده‌اند، نسبت به مباحث تاریخی اشتیاق و گرایش کمی دارند. با این وجود هرگاه تاریخ‌نگار گرفته ی سیاسی و اجتماعی شان یادآوری شده و فهمیده‌اند که این اطلاعات تا چه حد می‌تواند در راستای درک بهتر ایده‌های معماری مورد علاقه شان مفید واقع شود، استقبال شایانی از این مباحث نموده‌اند.

سعی بر این بوده که تنها تصویری کلی از تاریخ سیاسی و اجتماعی ارائه گردد و در این مسیر تأکید ویژه بر جنبه‌هایی از تاریخ بوده که منحصراً بر معماری تأثیر داشته است.

در جای جای کتاب اسامی روسای جمهور، حکمرانان، نویسندگان و هنرمندان مشهور را آورده‌ام تا برای علاقه‌مندانی که آن را مطالعه می‌کنند در حکم نشانه‌های راهنمای مسیر باشد. بدین ترتیب قادر خواهند بود میان اطلاعات پیشین خود و مباحث مطروحه ذیل هر دوره ارتباطی شفاف برقرار نمایند. در مقاطعی ضرورتاً در خصوص برخی پیشرفت‌های سیاسی، جزئیات بیشتر و شرحی مبسوط ارائه شده که در نهایت به حصول درکی عمیق‌تر از یک

تحول مهم معماری منجر خواهد شد. به عنوان نمونه: حزب ویگ^۱ در بریتانیای قرن هجدهم از جنبش نئوپالادین^۲ در معماری حمایت کرد به نحوی که سرانجام سبک باروک^۳ انگلیسی در بریتانیا و آمریکا محو شد. به هر روی تنها در صورتی می‌توانیم علت حمایت برخی سیاستمداران از یک سبک خاص معماری را بفهمیم که درباره‌ی باورها و آرای سیاسی شان از حداقل آگاهی برخوردار باشیم.

برای یک مؤلف اگرچه تاریخ‌نگاری معماری بدون دخالت دادن تمایلات و ترجیحاتش امری ناممکن است، اما تا حد توان تلاش کردم از سبک نگارش سنتی معماری که پیچیدگی‌های بسیار دارد و وسعت میدان تجربه و پختگی را به رخ می‌کشد، جدا شوم.

بسیاری مورخان پیشرو در عرصه‌ی معماری همچون پسنر^۴ و هیچکاک^۵ با پیروی از شیوه‌های سنتی نقد در تاریخ هنر، بناها را بر حسب سلیقه و دید شخصی یا طبق برنامه‌ی توسعه‌ای که مایل به اشاعه‌ی آن بودند، گزینش می‌نمودند. پس از آن البته، قضاوتشان در مورد بناها بر اساس همخوانی ویژگی‌های بصری و خصوصیات فرمی با معیارهای مورد قبول خودشان شکل می‌گرفت.

---

۱. Whig :

حزبی در بریتانیای قرن هجدهم میلادی که حمایت از پیشرفت و اصلاحات از جمله مهمترین اهداف آن به شمار می‌رفت. این حزب بعدها به حزب آزادی خواه (لیبرال) تبدیل شد - مترجم .

۲. Palladianism :

این سبک معماری از آثار مکتوب و غیر مکتوب معمار ایتالیائی به نام آندره پالادیو برآمده است - مؤلف

۳. Baroque :

سبک رایج هنر و معماری قرن هفدهم و اوایل قرن هجدهم میلادی بوده و پس از کلاسیک که متعلق به دوران رنسانس ایتالیا بود، فراگیر شد - مؤلف

۴. Pevsner

۵. Hitchcock

به عنوان مثال، آنها ممکن است بگویند فلان ساختمان دارای تناسبات خوشایندی می باشد یا فلان اثر معماری صادقانه ساخت خود را شرح می کند. مورخانی که چنین رویکردی در تحلیل های خویش دارند در عمل ساختمان هایی را که با الگوهای زیبایی شناختی شان تطابق نکند، کنار نهاده یا ناچیز می انگارند.

ناگفته نماند از اواخر قرن بیستم به این سو رویکردهای این چینی کمتر مجال برای خودنمایی یافته اند. در فضای چند قطبی امروز و از منظر رقابتی، بهترین کاری که می توانیم انجام دهیم تبیین و شرح ایده های معماری در هر دوره با توجه به شرایط خاص حکمفرما در آن برهه است. می بایست آرای موافق و مخالف به بحث گذاشته شود تا در نهایت خود خواننده ی اثر، اگر علاقه مند بود در خصوص آن قضاوت کند.

در این مجلد حداکثر تلاش خود را به کار بستم تا بویژه در ارتباط با بازه ی زمانی ۱۸۸۰ تا ۱۹۴۵ میلادی، تصویری متعادل و شفاف عرضه کنم. این دوره به واقع در اکثر کتب و رسالات تاریخ معماری، صحنه ی نبرد عظیم میان مدرنیست ها و سنت گرایان تصویر شده؛ از این منظر، مدرنیست ها متفکران بلند پروازی هستند که خود را با شرایط قرن جدید وفق داده اند. در مقابل، سنت گرایان مرتجعینی بودند که قرص و محکم در برابر جریان توسعه و ترقی قد علم کردند.

در اغلب تاریخ نگاشته هایی که از سال ۱۹۴۵ به بعد تهیه شد، ندرتاً به بنایی سنتی متعلق به سال های پس از ۱۹۱۰ میلادی اشاره می گردد.

این ماجرا درست زمانی بود که اولین آزمون و خطاهای مدرنیسم^۱ بواسطه ی نماینده های آن، کسانی مثل گروپیوس^۲ و لوکوربوزیه^۳ صورت می گرفت.

---

۱. Modernism : مکتب نوگرایی

۲. Gropius

۳. LeCorbusier

اما مدرنیست‌ها در دهه‌ی ۱۹۸۰ میلادی جنبش خود را به چالش کشیدند. امروز فارغ از هجمه‌ی مدرنیست‌ها و برنامه‌هایشان می‌توان آزادانه جستاری تازه و نگاهی دیگر به دوره‌ی مذکور داشت. امروزه ضمن بررسی کتاب‌ها و مجلاتی که در خلال ۱۸۸۵ تا ۱۹۴۵ میلادی نوشته شده، دریافت دیگری حاصل می‌شود.

طراحی و اجرای قریب به اتفاق ساختمان‌های اروپایی و آمریکائی طی دوره‌ی مذکور، به شیوه‌های سنتی صورت پذیرفته؛ همزمان حتی در مجلات معماری حرفه‌ای هم مطالب اندکی در خصوص بناهای مدرن آمده است. البته اولین گروه مدرنیست‌ها بطور جدی در نبرد میان سنت و مدرنیته وارد نشده و خود به تدریج به دست فراموشی سپرده شدند.

تنها در دهه‌ی ۱۹۳۰ میلادی بود که کم‌کم مجلات حرفه‌ای معماری به سبک نوپای آن روز روی خوش نشان دادند ولی کارفرمایان همچنان شیوه‌های سنتی را می‌پسندیدند. آنها هنوز هم ترجیح می‌دادند مالک ساختمان‌هایی باشند که رنگ و بویی سنتی دارد. حقیقت آن است که صدها مورد از آثار معماری با روح قرن بیستم مطابق بوده در حالیکه میلیون‌ها مورد دیگر به هیچ وجه از شایستگی حضور در یک تذکار تاریخی برخوردار نبودند.

تلاش کردم بگویم نحوه‌ی برخورد معماران سنتی با شرایط قرن جدید چگونه بوده است. نگاهم از سر همراهی و آشتی با سبک‌های سنتی بوده؛ قضاوت نهایی با خوانندگان آگاه می‌باشد که دریابند نبض فرهنگ ابتدای قرن بیستم در دست کدام یک از دو طیف مدرنیست یا سنت گرا قرار داشته است.

در خلال توضیحات از تصاویر متعددی استفاده شده که گهگاه ترسیم‌های خطی نیز مکمل آن می‌باشد. با توجه به اینکه در زندگی امروز در مورد ساختمان‌های اطرافمان به نگاهی گذرا اکتفا می‌کنیم، این تصاویر نگاهی واقع‌گرا به ما خواهند بخشید.

از سوی دیگر، ترسیمات خطی به نقش‌های مینیاتوری‌ای می‌ماند که ناظر در خیالش ترسیم می‌کند. ممکن است به نظر برسد این ترسیمات ساده، اطلاعات کمتری نسبت به تصویرها ارائه می‌کند. جالب اینجاست که خیلی وقت‌ها این ترسیمات دستی، جزئیات را با وضوح بیشتری می‌نمایاند.

به عمد نقشه‌ها و ترسیمات دو بعدی را با تصویرهای سه بعدی ادغام و در جای جای کتاب پخش کردم تا مخاطب کتاب را در رفت و برگشتی مدام میان این دو شیوه‌ی متفاوت نظاره قرار دهم. امیدوارم تنوع حاصل از این ترتیب نگاه بتواند ذهن و چشم ناظر را سرحال نگاه دارد تا هر چه بیشتر اطلاعات مورد نیاز خود را درک و دریافت کند.

بی‌شک اگر تکیه بر تلاش‌های نویسندگانی که پیش از من در این مسیر قلم زده‌اند نمی‌بود، کتاب حاضر فرجام نمی‌یافت. پیش از این، روایت‌های قابل فهم خوبی در رابطه با تاریخ معماری آمریکا عرضه گردیده که در ایده پردازیها و تحقیقات نگارنده مورد استفاده واقع شده است.

مجموعه‌ی چهار جلدی "بناهای آمریکا و معماران آن" از پیرسون و جوردی، "معماری آمریکا ۱۶۰۷ تا ۱۹۷۶" از کوپر و ویفن، "معماری و شهرسازی آمریکا" از اسکالی، "تاریخ معماری آمریکا" از راث، "مرز جهان از لانگ‌ترت، از جمله کتاب‌ها و رسالاتی می‌باشد که درک ما را از معماری آمریکا غنی‌تر می‌نماید. من به جانانتان بجوم و دستیارانش به خاطر تهیه‌ی کتاب جامع "تاریخ ایالات متحده: تجربه‌ای ملی" بسیار مدیونم.

کتاب‌های "تحلیل آمریکا: شهرها، خانه‌ها و افراد" از بوشمن، "آمریکا: دوران پیش از تاریخ" از فیدل، "معماری بومی آمریکا" از نابوکوف و استون همگی کمک‌های شایانی به نگارنده کرد.

این منابع مطالعاتی افق وسیعی از فرهنگ و معماری بومی آمریکا را به روی من گشود. در نهایت به همسر و خانواده ام بسیار مدیونم. آنان با حمایت‌های معنوی خود و ایجاد فضایی آرام برای کارم نقش مهمی در به ثمر رسیدن این اثر داشتند.

مارک گلنتر

فصل نخست

دوران توسعه‌ی پس از جنگ

(۱۸۶۵ - ۱۸۸۵ میلادی)

اقتصاد آمریکا همپای رشد سریع اقتصاد اروپا از اواسط قرن نوزدهم قوت گرفت. پیشرفت های عظیمی به واسطه ی توسعه ی سریع و همه جانبه ی بخش های صنعت، کشاورزی و حمل و نقل ریلی به وقوع پیوست. دولت ها به ندرت با اهرم قوانین و مقررات در رشد خارق العاده ی این دوران دخالت می کردند. سیاست کلی بر مبنای عدم مرحله ی دولت در امور اقتصادی استوار بود. طبقه ی متوسط، بازرگانان و پیشه وران به طور پیوسته ثروت بیشتری اندوختند. سردمداران بخش صنعت نیز قلمرو کار خویش را گسترده تر نمودند. ثروت آن ها به اندازه ای رسید که از ثروت حکومت های اشرافی گذشته هم فراتر رفت. (۱- ۶)

(۱- ۶): ایالات متحده در ۱۸۸۰ میلادی

بیشتر آمریکائی‌ها دارایی‌های چشمگیر شخصی خویش را در این دوران به دست آوردند. از جمله‌ی آن‌ها مورگان^۱ در زمینه‌ی بانکداری، کارنگی^۲ در بخش فولاد و راکفلر^۳ در حوزه‌ی نفت از سایرین شاخص‌ترند. ثروت کلان غول‌های صنعتی توانست زمام هدایت سیاست‌های اجتماعی و اقتصادی را در سطح ملی در دست بگیرد. ایده‌آل دموکراسی جکسون که باورمند به حق برابر انسان‌ها بود با این شیوه‌ی جدید حکومت اغنیاء از میان رفت. آنها که از قبل بخش صنعت منتفع می‌شدند، با آغوش باز پذیرای فن‌آوری‌های نو بودند. استثماری شدید نیروی کار از سوی مدیران و جفای راه آهن و بانک‌ها در حق کشاورزان آمریکائی، آشفتگی و نابسامانی قابل ملاحظه‌ای را پدیدآورد. کارگران برای حمایت از خود، اتحادیه‌ها را تشکیل دادند. از این طریق بود که در مواقع لزوم، اعتصاب‌های گسترده‌ای به راه می‌انداختند.

کشاورزانی که در پی کاهش قیمت غله از اواسط قرن زیان‌های زیادی را متحمل شده بودند بر جریان اصطلاحات تأثیر گذاشتند. نهضت‌های اجتماعی برآمده از شورش‌های اروپا که از ۱۸۴۸ میلادی آغاز شده بود، در قرن بیستم راه خود را در اروپا و آمریکا ادامه داد.

---

۱. Morgan

۲. Carnegie

۳. Rockefeller